

NORGES JURISTFORBUND

www.juristforbundet.no

Finansdepartementet

Dato: 22. juli 2008

Høringsuttalelse vedrørende: Innføring av regler om utvidet anvendelse av negativ grunnrenteinntekt i forbindelse med opprustning og utvidelse av kraftproduksjonen i utbygde vannfall

Innledning

Vi viser til høringsrunde fra Finansdepartementet om ovennevnte tema. Høringsfristen til Finansdepartementet er 25. juli 2008. Verken Akademikerne eller Norges Juristforbund var utpekt som høringsinstanser. Vi har likevel utarbeidet en høringsuttalelse, som vi håper at departementet tar hensyn til.

Om forslaget:

Innledning

Norges Juristforbund stiller seg bak formålet med de foreslåtte lovendringene, nemlig å oppnå et samfunnsøkonomisk mer nøytralt system for beskatning av grunnrenteinntekt og legge til rette for en mer effektiv utnyttning av vannressursene i Norge. Vi har imidlertid flere og vesentlige kommentarer til hvordan det foreliggende lovforslaget er utformet, og vi stiller også spørsmål ved om denne endringen faktisk vil oppfylle de formålene som er forespeilet.

Generelt om forslaget

Behovet for lovendringen

Departementet har i sitt forslag vist til hvordan dagens grunnrentesystem teoretisk sett kan skape en innlåsningseffekt i forhold til å velge O/U-løsninger som medfører at det blir bygd et nytt kraftverk, når det gamle kraftverket har gammel negativ grunnrenteinntekt.

Departementet har imidlertid ikke gitt anslag over hvor mange kraftverk dette kan gjelde, og det er heller ikke sagt noe om den gamle negative grunnrenteinntekt faktisk virker som en innlåsning for alle disse.

For at den gamle negative grunnrenteinntekten faktisk skal ha en slik innlåsningseffekt, må skattyter forvente at det gamle kraftverket kommer til å kunne utnytte denne negative grunnrenteinntekten innen overskuelig fremtid. Vi viser i den forbindelse til at mange kraftselskap for mange av sine kraftverk ikke regnskapsmessig beregner utsatt skatt for verdien av gammel negativ grunnrenteinntekt, fordi de ikke vurderer det som sannsynlig at kraftverkene vil kunne utnytte den gamle negative grunnrenteinntekten. I disse tilfellene vil heller ikke denne negative grunnrenteinntekten kunne virke som et hinder for O/U-tiltak som innebærer bygging av nye kraftverk. Likevel vil denne skatteposisjonen med det foreslåtte lovforslaget få en økonomisk verdi for skattyter hvis de kan fremføre posisjonen til et nytt og mer lønnsomt kraftverk.

NORGES JURISTFORBUND

www.juristforbundet.no

Videre vil slik gammel negativ grunnrenteinntekt ikke ha noen innlåsningseffekt for skattytere som regner med en avkastning innenfor det som hvert år blir definert som en

normalavkastning gjennom fastsettelsen av friinntekten. I disse tilfellene er det unødvendig å ta hensyn til grunnrentebeskatningen, som kun skal treffe den ekstraordinære avkastningen grunnrenten kan gi. I motsatt fall, der hvor skattyter kalkulerer med at bygging av et nytt kraftverk vil føre til en avkastning som grunnrentebeskattes, vil skattyter forut for bygging av det nye kraftverket regne med en ekstraordinær avkastning. Det er i så all denne ekstraordinære avkastningen den gamle negative grunnrenteinntekten vil skjerme, slik at skattyter vil øke sin allerede ekstraordinære avkastning. Vi kan ikke se at departementet har analysert nærmere hvorvidt kraftforetakene vil avstå fra prosjekter som på forhånd kalkuleres med å gi en ekstraordinær stor avkastning, kun fordi de ikke får fremføre gammel negativ grunnrenteinntekt.

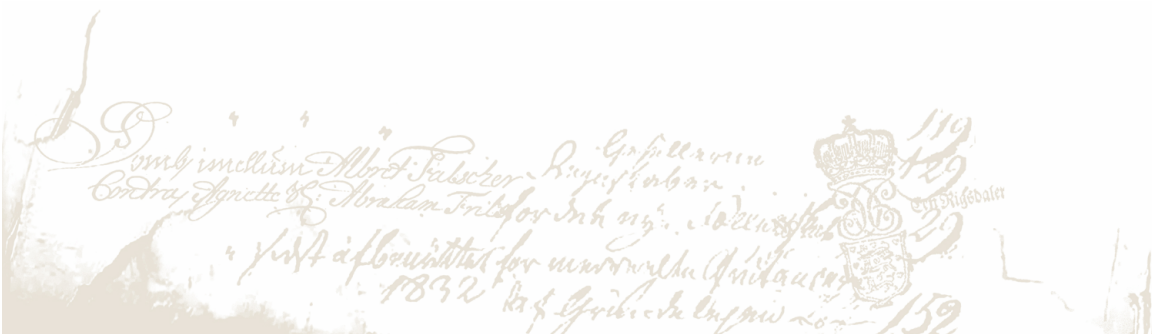
Vi er derfor usikre på om de foreslåtte endringene vil føre til at man faktisk oppnår de angitte formålene, eller om endringene i større grad vil gi enkelte skattytere en mer tilfeldig økonomisk fordel. Slik vi leser høringsnotatet har ikke departementet tallfestet behovet, utover å peke på den teoretiske innlåsningseffekten som kan tenkes med dagens regler. Vi mener derfor lovgiverressursene heller bør vris mot endringer som kan tilrettelegge for at fastsettelsen av ny grunnrenteinntekt bedre fyller kravene om samfunnsøkonomisk nøytralitet, fremfor å gi gamle skatteposisjoner en tilfeldig og uforutsett økonomisk verdi.

Nærmere om de foreslåtte regler

Norges Juristforbund stiller spørsmål ved hensiktsmessigheten av å benytte den foreslåtte forståelsen av O/U-begrepet for skattemessige formål.

For det første er de foreslåtte forklaringene på O/U knyttet til vannressursen, og ikke kraftverket. I så godt som alle andre problemstillinger innen kraftbeskatningen er det kraftverket som er valgt som objekt for skatten. Nå legges det imidlertid opp til en O/U-definisjon som er bygget på vannressursen, og utnyttelsen av denne. Dette vil skape et beskatningssystem som ikke er gjennomført, der det i noen tilfeller vil være kraftverket som er objekt og vurderingstema, mens det for O/U-prosjekter vil være vannressursen som blir vurderingstema.

For det andre stiller vi spørsmål ved hensiktsmessigheten av å bruke en definisjon som er utarbeidet for andre formål enn skattemessige formål, en definisjon som blir tolket uten at det tas høyde for at den også vil få skattemessige konsekvenser og som blir forvaltet av organer som ikke i hovedsak ivaretar skattemessige hensyn. Det er heller ikke lagt opp til å gi definisjonen en egen skatterettslig forankring, slik at de skattemessige virkningene i tiden fremover vil påvirkes av hvordan vassdragsmyndighetene og deres brukere forstår begrepet O/U.

NORGES JURISTFORBUND

www.juristforbundet.no

Avklaring gjennom forhåndsuttalelser

NJ stiller spørsmålet ved om instituttet med bindende forhåndsuttalelser vil gi skattyter tilstrekkelig avklaring, gitt de bindende forhåndsuttalelsenes begrensede tidsmessige virkning? Norges Juristforbund håper at våre innspill tas med i høringsrunden, og ber om at vi i fremtidige høringer blir betraktet og behandlet som ordinær høringsinstans.

Med vennlig hilsen

Erik Graff
generalsekretær

Gry Hellberg Munthe
utredningssjef

